

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage Datum
 9 juli 2025

Onderwerp
Ontwikkelingen nieuwkomers

Geachte leden van de raad,

De Tweede Kamer heeft op 3 juli de Asielnoodmaatregelenwet en de Wet Versterking regie volkshuisvesting aangenomen. Ze worden na de zomer voorgelegd aan de Eerste Kamer. Op dit moment zorgt dat nog niet voor veranderingen in onze aanpak. Bij deze willen we u via deze brief wel een overzicht bieden over de huisvesting en ondersteuning van asielzoekers, statushouders, Oekraïense vluchtelingen en arbeidsmigranten in onze gemeente.

Asielzoekers

Al sinds 1992 is er een Asielzoekerscentrum (Azc) van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) in Almelo. In dit Azc verblijven 398 asielzoekers. Op verzoek vanuit het Rijk hebben we dit jaar nog een extra tijdelijke gemeentelijke opvang gerealiseerd. In deze opvang wonen 70 asielzoekers. Met deze tijdelijke opvang hebben we een bijdrage geleverd aan het oplossen van de landelijke tekorten aan opvangplekken. Wel hebben we richting het Rijk benadrukt dat het hier gaat om een tijdelijke situatie (tot uiterlijk 1 juli 2027). Wij hebben u hierover al eerder geïnformeerd met de raadsbrief met de datum 17 december 2024.

Op 1 februari 2024 is de Spreidingswet in werking getreden. Geheel tegen de verwachtingen in heeft Almelo met het uiteindelijke Verdeelbesluit een opvangopgave van 468 plekken gekregen. We vinden het niet redelijk dat de gerealiseerde opvang van asielzoekers in Almelo door het Ministerie van Asiel en Migratie als uitgangspunt is genomen voor het uiteindelijke Verdeelbesluit. Daarom hebben we bezwaar tegen dit besluit ingediend. Er is nog geen beslissing op ons bezwaar genomen.

Statushouders

Een statushouder is een asielzoeker die een verblijfsvergunning heeft gekregen. Elk half jaar wordt vanuit de Rijksoverheid bepaald voor hoeveel statushouders wij in Almelo passende woonruimte moeten vinden. Dat doen we in nauwe samenwerking met de woningcorporaties. Zij stellen de huurwoningen beschikbaar. Omdat er maar weinig sociale huurwoningen vrijkomen en er meer statushouders moeten worden gehuisvest, lukt het ons al geruime tijd niet meer om voor al die mensen een geschikte woonruimte te vinden. Almelo kent een achterstand van 129.

Omdat de gemeente Almelo niet voldoet aan de huisvestingstaakstelling is het toezicht door de Provincie aangescherpt. In februari 2025 hebben we u geconsulteerd over een plan hoe we de

huisvestingsachterstand kunnen wegwerken. Het plan is inmiddels gereed en bestaat uit verschillende maatregelen, zoals het woningdelen (meerdere statushouders in een woning), het bevorderen van de doorstroom en het bouwen van woningen voor een brede doelgroep (waaronder dus ook voor statushouders). Met de voorgestelde maatregelen uit het plan lopen we de achterstand op korte termijn niet in. We houden er zelfs rekening mee dat ook in 2025 de achterstand in de huisvestingstaakstelling verder zal toenemen.

De nieuwe Wet Inburgering, die op 1 januari 2022 is ingegaan, geeft ons meer mogelijkheden om statushouders te begeleiden naar werk en te ondersteunen bij hun maatschappelijke deelname. Hierdoor vinden statushouders beter hun weg in Almelo en zijn inmiddels 78 inburgeraars duurzaam aan het werk. Steeds meer werkgevers sluiten zich aan bij initiatieven om statushouders/inburgeraars in dienst te nemen.

Oekraïense vluchtelingen

Sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne in 2022, vangen we in Almelo Oekraïense vluchtelingen op. Naast de opvang bij particulieren thuis, gebeurt dat op twee locaties in de stad, in "Huize Alexandra" en in "de Banier". Beide locaties gaan plaatsmaken voor woningen. We ontwikkelen daarom een nieuwe locatie aan de Schelfhorstdwarsweg voor de tijdelijke opvang van 450 Oekraïense vluchtelingen. Almelo heeft de opgave van het Rijk voor de opvang van 557 plekken voor Oekraïense vluchtelingen. Wanneer de woningen aan de Schelfhorstdwarsweg niet meer nodig zijn voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, komen ze beschikbaar voor mensen die op zoek zijn naar een woning.

Arbeidsmigranten

Een belangrijk deel van de arbeidsmigranten in Almelo is hier voor een korte periode en heeft behoefte aan kortdurende huisvesting. We willen enerzijds goede en grootschalige kortverblijf huisvesting voor arbeidsmigranten mogelijk maken en tegelijk onze wijken en buurten ontzien. Er is een aanvraag ingediend voor de realisatie van grootschalige huisvesting aan de Plesmanweg met plek voor 'circa 600 arbeidsmigranten.

De zorg voor een goede huisvesting van arbeidsmigranten en het beheer ervan zien wij vooral als de verantwoordelijkheid van de werkgevers en de aanbieders van huisvesting. Onze rol bestaat uit het scheppen van de kaders waarbinnen dat mogelijk wordt en het maken van goede afspraken met de initiatiefnemers. Momenteel werken we aan een uitvoeringsplan (short stay) huisvesting voor arbeidsmigranten, waarmee we initiatieven beoordelen. Zodra dit plan gereed is sturen wij u dit ter kennisname toe.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. Dijkstra

R.T.A. Korteland